

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

1.Pf.20.727/2025/8-II.

A felperes:

felperes

felperes címe

A felperes képviselője:

Harmincas Ügyvédi Iroda

ügyvéd címe

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű

I.r. alperes címe

II.r. alperes II. rendű

II.r. alperes címe

III.r. alperes III. rendű

III.r. alperes címe

IV.r. alperes IV. rendű

IV.r. alperes címe

V.r. alperes V. rendű

V.r. alperes címe

VI.r. alperes VI. rendű

VI.r. alperes címe

VII.r. alperes VII. rendű

VIII.r. alperes címe

VIII.r. alperes VIII. rendű

VIII.r. alperes címe

Az alperesek képviselője:

Dr. Helmeczy László ügyvéd I-VIII. rendű alperes képviselőjében

ügyvéd1 címe

A per tárgya:

tulajdonjog megállapítása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

38.P.20.397/2025/24.

A fellebbezést benyújtó fél:
felperes, I-VIII. rendű alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I-VI. rendű alpereseket, hogy fizessek meg 15 napon belül a felperesnek személyenként 313.769 (háromszáztizenháromezer-hétszázhatvankilenc) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessek meg az államnak 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket. Az illeték megfizetése e határozat meghozatalától számított 60. napon esedékes.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes 1957. február 12-én született. Anyja az 1937. november 19-én született felperes édesanyja, apja az 1939. január 13-án született örökhagyó.

[2] A felperes apja és anyja 1969. december 18-án kötöttek házasságot. örökhagyó 1973. január 19-én közokiratba foglaltan teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot tett a felperes vonatkozásában. A felperes szülei 1988-ban elváltak.

[3] A felperes 1993-ig állt kapcsolatban az apjával.

[4] örökhagyó 2019. március 25-én végintézkedés hátrahagyása nélkül, elvált családi állapotban hunyt el. Hagyatékát képezte a település1, belterületi 1/A/5 helyrajzi számon nyilvántartott, természetben az VII.r. és VIII.r. alperes címe szám alatti lakásingatlan 41.958.000 forint beköltözhető forgalmi értékkel, a település1, belterületi 1/A/10 helyrajzi számon nyilvántartott garázs megjelölésű ingatlan 3.300.000 forint értékkel, az örökhagyó nevén nyilvántartott Peugeot 206 SW 1.4 HDI Trendy típusú forgalmi rendszámú személygépkocsi 500.000 forint értékben, a hagyatéki lakásingatlanban leltárba vett ingóságok összesen 367.500 forint értékben, az MKB Bank Nyrt. fiókjánál az örökhagyó nevén vezetett 1.sz. számú bankszámlán fellelhető 513.754 forint követelés, valamint az MKB Bank Nyrt. fiókjánál az örökhagyó nevén vezetett 2.sz. számú értékpapírszámlán nyilvántartott 1.700.615 forint, továbbá a 3.sz. számú értékpapírszámlán nyilvántartott 6.580.603 forint egyenlegű követelések, összesen 8.794.972 forint összegben.

[5] A közjegyző az örökhagyó hagyatékát osztályos egyezség alapján, öröklés jogcímén teljes hatállyal az I-V. rendű alperesnek és a VI. rendű alperes jogelődjének adta át. A hagyatékban fellelhető ingatlanokat és az ingóságokat az I-III. rendű alperesek és a VI. rendű alperes jogelődje részére 2/10 - 2/10, míg a IV. rendű és a V. rendű alperes részére 1/10 - 1/10 arányban adta át. A gépjármű hagyatékot a IV. rendű alperes, míg az örökhagyó bankszámla és értékpapírköveteléseit az I. rendű alperes részére adta át kizárólagosan.

[6] A jogerős hagyatékátadó végzés alapján a tulajdonosváltás földhivatali átvezetésére a lakás tekintetében 2020. április 8-án, a garázs vonatkozásában 2022. augusztus 2-án került sor.

[7] A lakás vonatkozásában az I-VI. rendű alperesek, valamint a VII. és VIII. rendű alperesek között 2022. július 5-én foglalóval biztosított ingatlan adásvételi szerződés jött létre, ami alapján a VII. és VIII. rendű alperesek tulajdonjogát adásvétel jogcímén 2022. július 12-én az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezték. Az ingatlan vételára 50.500.000 forint volt.

[8] A felperes a hagyatéki eljárás lefolytatását követően értesült apja haláláról. 2023. január 2-án írásban felszólította az I-IV. rendű alpereseket, valamint a VI. rendű alperes

jogelődjét, január 23-án pedig a VI. rendű alperest is az adásvétellel kapcsolatos okiratok megküldésére és a hagyatéki vagyon átadására. Az I-IV. rendű és VI. rendű alperesek 2023. januárjában arról tájékoztatták a felperest, hogy a örökhagyóval fennálló rokoni kapcsolatáról nem volt tudomásuk és e kapcsolat további bizonyítását várták el. Az V. rendű alperes képviselőjében az alperesek jogi képviselője 2023. február 18-án kelt levelében tájékoztatta a felperest arról, hogy az alperesek nem ismerik el a felperest törvényes örökösnek és vitatják az apai elismerő nyilatkozaton szereplő aláírás valóságát.

[9] A felperes jogi képviselője útján, 2023. január 23-án kelt levelében közölte a hagyatéki lakás vevőivel (a VII. és VIII. rendű alperessel), hogy ő néhai örökhagyó örökbefogadott gyermeke, így a hagyaték kizárólag őt illeti. Tájékoztatta őket arról, hogy a törvény lehetővé teszi, hogy a vevő alperesek jóhiszemősége ellenére az ingatlan tulajdonjogát peres eljárásban a felperes megszerezze a vevőktől, erre figyelemmel kérte a hagyatéki ingatlanokra vonatkozó szerződések másolatának megküldését és kérte a VII. és a VIII. rendű alperest, hogy az eladóknak további vételárresztet ne fizessenek ki. A levél mellékleteként megküldte a születési anyakönyvi kivonatát, mely tanúsította, hogy az ingatlanok korábbi tulajdonosának, az örökhagyónak a gyermeke.

[10] A küldeményt a VII. rendű alperes 2023. január 30-án átvette, a VIII. rendű alperes küldeménye „nem kereste” postai küldeményjelzéssel érkezett vissza.

[11] Az alperesek a megkeresésre nem reagáltak.

[12] A hagyatéki garázst az I-VI. rendű alperesek 2023. május 15-én adásvételi szerződéssel eladták a VII. és VIII. rendű alpereseknek, ami alapján a VII. rendű és a VIII. rendű alperes tulajdonjoga az ingatlan-nyilvántartásba 2023. május 24-én került bejegyzésre. A vételár 2.500.000 forint volt.

[13] A felperes keresetei szerint (68.P.21.291/2023/11. és 38. sorszám alatti beadványok) annak megállapítását kérte, hogy a település1, belterület 1/A/10 helyrajzi szám alatt nyilvántartott garázsingatlan kizárólagos tulajdonosa öröklés jogcímén a felperes. Kérte az ingatlanügyi hatóság megkeresését, hogy az ingatlanra a tulajdonjogot a javára 1/1 arányban öröklés jogcímén jegyezze be, a VII. és VIII. rendű alperes tulajdonjogának egyidejű törlése mellett és kötelezze a VII. és VIII. rendű alpereseket a tulajdonjoga bejegyzésének és a tulajdonjoguk törlésének a tūrésére. Kérte kötelezni a VII. és VIII. rendű alperest egyetemlegesen arra, hogy a település1, belterületi 1/A/10 helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlant 15 napon belül adják a birtokába.

[14] Az I-VI. rendű alpereseket arra kérte kötelezni, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg neki 59.294.972 forintot és ezen összeg után 2023. február 1. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes késedelmi kamatot. Kérte valamennyi alperes perköltségben történő marasztalását.

[15] Keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:36. § (1) bekezdésére, 5:37. §-ára, 6:48. § (1) bekezdésére, 6:579. § (1) bekezdésére, 6:582. §-ában foglaltakra, 7:55. § (1) bekezdésére és a 7:87. §-ára hivatkozott.

[16] A felperes állította, hogy ő néhai örökhagyó gyermeke és ezáltal kizárólagos örököse. 1973. január 19-én örökhagyó hatósági jegyzőkönyvben apai elismerő nyilatkozatot tett róla. Az 1973. március 12-én kelt születési anyakönyvi kivonata is rögzíti, hogy az örökhagyó az apja. A Ptk. 4:109. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra figyelemmel az I-VI. rendű alperesek a jelen perben nem dönthetik meg az apaság vélelmét, nem hivatkozhatnak kifogásként az apai elismerő nyilatkozaton szereplő aláírás állítólagos valótlanosságára.

[17] örökhagyó halálával megszerezte a hagyatékba tartozó lakás tulajdonjogát és a számlaköveteléseket is; a lakás elidegenítése folytán annak értékét és a számlakövetelések összegét az I-VI. rendű alperesek jogalap nélküli gazdagodás címén kötelesek részére

egyetemlegesen megtéríteni. A késedelmi kamatfizetési kötelezettség kezdő időpontját az I-VI. rendű alperesekhez 2023. januárjában intézett írásbeli felszólítások kézhezvételét követő hónap első napjában (2023. február 1.) határozta meg.

[18] Okfejtése szerint a VII. és VIII. rendű alperesek nem hivatkozhatnak eredménnyel a Ptk. 5:175. § (1) bekezdésére, mert nem minősülnek jóhiszemű szerzőnek. A jogi képviselője által 2023. január 23-án küldött levéllel igazolta a VII. és VIII. rendű alperesek felé, hogy ő örökhagyó gyermeke, ennek okán a hagyatéki garázs tulajdonjogának megszerzésekor a VII. és VIII. rendű alperesek már tudták vagy az adott helyzetben általában elvárható magatartás tanúsítása esetében tudniuk kellett volna, hogy a hagyatéki garázs tulajdonosa ő, nem pedig az I-VI. rendű alperesek.

[19] Az I-VI. rendű alperesek a velük szemben előterjesztett kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérték. Vitatták, hogy a felperes törvényes örököse örökhagyónak. Nem tudtak arról, hogy az örökhagyónak egyenesági leszármazója a felperes. Az örökhagyó a felperesről soha nem beszélt, nem tett olyan kijelentést, hogy leszármazója vagy akár örökbefogadott gyermeke lett volna. A hagyatéki eljárás megindulásakor kifejezetten kérték a hatóságtól az arra vonatkozó tájékoztatásukat, hogy van-e rajtuk kívül más törvényes örököse is az örökhagyónak. Miután a hatóság olyan tájékoztatást adott, hogy nincs más örökös, a hagyatéki eljárás lefolyt.

[20] A felperes jogi képviselője a felszólító levelet a hagyatékátadás után négy évvel küldte meg. Életszerűtlen, hogy a magát törvényes örökösnek állító felperes évtizedekig semmilyen kapcsolatot nem tart az állítólagos apjával.

[21] Az apai elismerő nyilatkozaton nem az örökhagyó aláírása szerepel, ezzel kapcsolatban írásszakértő kirendelését indítványozták. Kifejtették, hogy nem az apaság vélelmét kérdőjelezi meg, hanem a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat, mint okirat tartalmát, illetőleg bizonyító erejét. Érvelésük szerint az apaság vélelme kizárt, hiszen a felperes születésekor a felperes anyja és örökhagyó örökhagyó nem is ismerték egymást, így az ő kapcsolatukból a fogamzási időben a felperes nem származhatott.

[22] A VII. és VIII. rendű alperesek a velük szemben előterjesztett kereset elutasítását és a felperes perköltség fizetésére kötelezését kérték. Állították, hogy jóhiszeműen, ellenérték fejében és az ingatlan-nyilvántartásban bízva vásárolták meg 2023. május 15-én a hagyatéki garázst 2.500.000 forint vételárért. Az adásvételi szerződés alapján, mint tulajdonosok jóhiszeműen birtokolják a garázsingatlant.

[23] Az elsőfokú bíróság ítéletével annak tűrésére kötelezte a VII. és VIII. rendű alpereseket, hogy a település1, belterület, 1/A/10 helyrajzi szám alatt felvett, természetben az ingatlan1 alagsor „felülvizsgálat alatt” számon található garázs megjelölésű, 15 nm alapterületű ingatlanra a felperes tulajdonjoga 1/1 tulajdoni arányban öröklés jogcímén bejegyzésre kerüljön a VII. rendű alperes 1/10 és a VIII. rendű alperes 9/10 arányú tulajdonjogának egyidejű törlésével.

[24] Kötelezte a VII. és VIII. rendű alpereseket, hogy a garázsingatlant 15 napon belül adják a felperes birtokába.

[25] Az I. rendű alperest 18.894.972 forint és 2023. július 20-tól járó kamatai, valamint 1.807.310 forint perköltség, a II., III. és VI. rendű alpereseket személyenként 10.100.000 forint és ennek 2023. július 21-től járó kamatai, valamint 960.134 forint perköltség, a IV. és V. rendű alpereseket személyenként 5.050.000 forint és ennek 2023. július 21-től járó kamatai, valamint 480.067 forint perköltség 15 napon belül való megfizetésére kötelezte a felperes javára.

[26] Kötelezte a VII. és a VIII. rendű alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 295.275 forint perköltséget.

[27] Ezt meghaladóan a kereseteket elutasította.

[28] Az I. rendű alperest 456.000 forint, a II., III. és VI. rendű alpereseket személyenként 242.250 forint, az V. és VI. rendű alpereseket személyenként 121.125 forint illeték állam javára való megfizetésére kötelezte.

[29] Határozatának indokolásában kifejtette, hogy a felperes érdekében állt annak bizonyítása, hogy az örökhagyó után az öröklés rendje nem a Ptk. 7:63. § (2) bekezdésén alapul, hanem a Ptk. 7:55. § (1) bekezdése alapján az örökhagyó gyermekeként ő az egyedüli örökös.

[30] Az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.506/2024/4. számú végzésében foglaltaknak megfelelően írásmintákat szerzett be és a I-VI. rendű alperesek indítványára igazságügyi írásszakértőt rendelt ki.

[31] írásszakértő szakértő szakvéleményét aggálymentesnek, logikusnak ítélte.

[32] A szakvélemény alapján tényként rögzítette, hogy az 1973. január 19-én kelt „Jegyzőkönyv a házasságban élő szülők gyermekének apai elismeréséről” elnevezésű iraton lévő aláírások valódiak, azokat minden kétséget kizáróan a névtulajdonos örökhagyó készítette.

[33] Az alperesek nem vitatták, hogy az okirat az anyakönyvi hivataltól származik, az apai elismerő nyilatkozatot tartalmazó jegyzőkönyv eredeti példánya is rendelkezésre áll. Annak hátoldala eredetben tartalmazza az anya hozzájáruló nyilatkozatát. A szakértő tehát az eredeti aláírásokat vizsgálta.

[34] A szakvélemény kiegészítését, az alperesek által becsatolt további írásminták vizsgálatát nem tartotta szükségesnek. Kiemelte, hogy szakértői kompetenciába tartozik annak eldöntése, hogy elegendő adat áll-e rendelkezésre a szakvélemény elkészítéséhez; a szakértő pedig nem jelezte, hogy a szakvélemény elkészítéséhez nem lenne elegendő vagy megfelelő minőségű írásminta.

[35] Annak megítéléséhez, hogy a vitatott iraton szereplő aláírás kitől származik a szükséges különleges szakértelemmel a szakértő rendelkezik, ebben a tárgykörben a laikus fél nyilatkozata, miszerint „jól láthatóan egymástól is különböznek az aláírások” súlytalan. A szakértő a véleményében kategorikus válaszokat adott.

[36] A származás és a családi jogállás megítélése szempontjából nincs annak jelentősége, hogy az I-VI. rendű alpereseknek milyen tudomása volt a felperes származásáról, a felperes és az örökhagyó közötti családi kapcsolatról, amint annak sem, hogy az I-VI. rendű alperesek nem tudtak az apai elismerésről. Az apai elismerésnek a perbeli időpontban (1973.) hatályos, a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 37. § (1)-(5) bekezdésében írt törvényi előfeltételek szerinti megtörténtét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 323. § (1) bekezdése szerinti közokirat igazolja. A nyilatkozat az apaságot egymagában megállapítja.

[37] A teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatra figyelemmel állították ki 1973. március 12-én a felperes születési anyakönyvi kivonatát, amely igazolja, hogy a felperes szülei örökhagyó és felperes édesanyja. Az apai elismerő nyilatkozaton alapuló vélelem alapján azt a férfit, aki a gyermeket elismeri, a gyermek apjának kell tekinteni és ez az apai jogállás valamennyi egyéb apai jogállással azonos apai státuszt keletkeztet. Ennek megdöntése az alperesek részéről a jelen perben nem volt lehetséges.

[38] A felperes bizonyította, hogy az örökhagyó gyermeke, a Ptk. 7:55. § (1) bekezdése szerint ő a törvényes örökös, a Ptk. 7:63. § (2) bekezdésén alapuló öröklési rend örökhagyó örökhagyó hagyatéka tekintetében nem alkalmazható. Az alperesek nem bizonyították, hogy az apai elismerő nyilatkozatot nem az örökhagyó írta alá.

[39] Az I-VI. rendű alperesek nem örökösei (azaz álörökösei) az örökhagyónak, így nem örökölték meg a hagyaték tárgyait és azokról tulajdonosként főszabály szerint élők között sem rendelkeztek érvényesen a Ptk. 6:107. §-a alapján.

[40] A felperes a garázsingatlant is örökölte, tulajdonjoga azonban az ingatlan-nyilvántartásban nem szerepel. Az Ptk. 5:175. §-a szerinti jóhiszeműséget és az ellenérték fejében történő szerzést a VII. és VIII. rendű alperesnek kellett bizonyítania.

[41] A VII. és VIII. rendű alperes azt bizonyította, hogy ellenérték fejében szerezték az ingatlant. A lakás, illetve a garázs vonatkozásában külön időpontokban jött létre az adásvételi szerződés.

[42] A VII. és VIII. rendű alperesek az eladó alperesekkel hónapokon keresztül kapcsolatban álltak, részben személyesen, részben jogi képviselőik útján. 2023. január elején az I-VI. rendű alpereseket a felperes tájékoztatta az öröklési igényéről, erről az alperesek tájékoztatták a VII. és VIII. rendű alpereseket is, majd 2023. január 30-án a VII. és VIII. rendű alperesek is kaptak a felperestől az öröklési igényét bejelentő és erre alapítva őket felszólító levelet. A levél melléklete tartalmazta a leszármazói minőség igazolására szolgáló anyakönyvi kivonat másolatát is.

[43] Az alperesek tudtak arról, hogy az örökhagyó – a felperes születése után, de – házasságban élt a felperes anyjával 1969. december 18-tól majdnem húsz éven keresztül (1988-ig) és a családban úgy tudták, hogy örökhagyó felesége „behozott a családba egy kislányt”.

[44] A VII. és VIII. rendű alperes magatartása nem volt jóhiszemű, mivel a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmük ingatlanügyi hatósághoz történő benyújtásának időpontjában tudomással bírtak arról, hogy a garázsingatlanra az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként bejegyzett eladókkal szemben a felperes tulajdoni igénnyel, azaz öröklési igénnyel lépett fel, amit a szükséges mértékben a VII. és VIII. rendű alperes számára is valószínűsített. A VII. és VIII. rendű alperes a tulajdonosváltás iránti kérelem benyújtásának az időpontjában tudott arról, hogy az ingatlan-nyilvántartás tartalma helytelen, mert az ingatlanon harmadik személynek az ő jogszerzésüket gátló joga állhat fenn.

[45] A VII. és VIII. rendű alperes vonatkozásában, jóhiszeműség hiányában, nem érvényesül a Ptk. 5:174. § (1) bekezdésében rögzített védelem. A felperes tulajdoni, illetve az ingatlan birtokba adása iránti keresete alapos.

[46] A hagyatékba tartozó lakásingatlant az I-VI. rendű alperes 50.500.000 forintért értékesítette a VII. és VIII. rendű alperesnek. A hagyaték részét képezték a bank- és értékpapírszámlákon lévő összegek (513.754 és 8.281.218 forint).

[47] Osztályos egyezség esetén a hagyatékot öröklés jogcímén az egyezség szerint kell átadni. A jelen esetben az örökösársak közössége a hagyatéki osztállyal az osztályos egyezség szerint megszűnt, a hagyaték átadása ennek megfelelően történt meg. Az alperesek nem közösen gazdagodtak, csupán egyidejűleg és azonos jogcímen, de külön-külön örökölték. A bankszámlán és értékpapírszámlákon nyilvántartott követelések tekintetében az I. rendű alperes gazdagodott, míg a lakóingatlan vételárából minden örökös örökrésze erejéig. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése, az 5:12. § (4) bekezdése és a 6:580. §-a alapján nem egyetemlegesen, hanem külön-külön kötelezte az I-VI. rendű alpereseket.

[48] Kifejtette, hogy a valódi örökösnek e minősége megállapítása iránt szükségképpen keresetet kell előterjesztenie és perben kell bizonyítania öröklési igénye megalapozottságát. A pert megelőző felszólítás így nem teszi lejárttá a hagyaték kiadása iránti követelést. A felszólításnak az a jelentősége, hogy átvételét követően az alpereseknek számítaniuk kellett az öröklési igény érvényesítésére, és minden további jogcselekmény bevárása nélkül maguk is

vizsgálat alá vehették az állított örökös jogállást. Az alpereseket nem érthette váratlanul a keresetlevél kézbesítése és nem lehettek felkészületlenek az abban megtett állítások vizsgálatában. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:35. § (3) bekezdésének teljesítési szabályával összhangban kötelezte az I-VI. rendű alpereseket a keresetlevél alperesek részére való kézbesítés időpontjától (2023. július 19. és 20.) késedelmi kamat fizetésére. Ezt meghaladóan a kereseteket elutasította.

[49] Az alpereseket a Pp. 83. § alapján kötelezte a felperes részére perköltség megfizetésére.

[50] Az ítélet ellen a felperes és az I-VIII. rendű alperesek is fellebbeztek.

[51] A felperes jogorvoslati kérelmében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az alpereseket mint egyetemleges kötelezetteket 59.294.972 forint, és ezen összeg után 2023. július 21-től a kifizetésig járó kamatok, továbbá az I-VI. rendű alperesek személyenként 313.769 forint perköltség részére való megfizetésére kérte kötelezni.

[52] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság úgy utasította el az I-VI. rendű alperesek egyetemleges marasztalására vonatkozó kereseti kérelmét, hogy az alperesek az egyetemlegességet az eljárás során sosem vitatták, sőt azzal kapcsolatban semmilyen nyilatkozatot nem tettek.

[53] Ezzel az elsőfokú ítélet megsértette a Pp. 342. § (1) bekezdését.

[54] Az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 237. § (3) bekezdés *a)* pontját is, a megismételt elsőfokú eljárásban ugyanis nem jelezte, hogy az egyetemlegesség kérdésében a felperestől eltérően értelmezi a jogszabályt, így a felperesnek nem is volt lehetősége, hogy az elsőfokú eljárásban az ezzel kapcsolatos jogi érvelését előadja.

[55] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának 41. bekezdésében kifejtett érvelésében figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy az alperesek nem örökösök.

[56] A hagyatéki vagyon kizárólagos örököse a felperes, azt már az örökhagyó halálakor megörökölte a Ptk. 7:1. §-a alapján. A hagyatéki vagyonba tartozó ingatlanok az I-VI. rendű alperesekhez, mint jogalap nélküli birtokosokhoz kerültek, amelyeket ők kötelesek lettek volna kiadni a felperesnek, mint tulajdonosnak a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése szerint, míg a számlákon lévő pénzzel jogalap nélkül gazdagodtak, ezért azt kötelesek lettek volna kifizetni a felperesnek, mint a számlák örökösének a Ptk. 6:579. § (1) bekezdése szerint. Miután pedig az I-VI. rendű alperesek a lakást „eladták”, a hozzájuk került vételárral gazdagodtak jogalap nélkül, így azt is kötelesek lettek volna kiadni a felperesnek.

[57] Mivel az I-V. rendű alperesek és a VI. rendű alperes jogelődje nem voltak örökösök, osztályos egyezséget sem köthettek, megállapodásuk nem minősül osztályos egyezségnek, nem hat ki a felperessel szembeni helytállási kötelezettségükre vagy felelősségükre. Annak van jelentősége, hogy a gazdagodók a jogalap nélküli gazdagodásra vezető okfolyamatot közösen indították el. A Ptk. közös gazdagodókra vonatkozó 6:582. §-a a közös károkozás szabályaiból fejlődött ki.

[58] Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetek teljes elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték.

[59] Az I-VI. rendű alperesek harmadlagos kérelme a perköltségfizetési kötelezettségük mellőzését és a kamatfizetés kezdő időpontjaként az ítélet jogerőre emelkedése napjának megjelölését, a VII. és VIII. rendű alperesek harmadlagos kérelme a perköltségfizetési kötelezettség mellőzését, és a felperes részükre perköltség fizetésére kötelezését célozta.

[60] Előadásuk szerint lényeges eljárási szabálysértés a bizonyítási indítványok indokolatlan elutasítása, az írásszakértői bizonyítás indokolatlan lezárása (Pp. 5. §, 172-183. §, 265. §).

[61] Az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és tévesen állapította meg az apai elismerő nyilatkozat valódisága és az alperesek jóhiszemősége vonatkozásában.

[62] Indítványozták a szakértői vélemény kiegészítését arra hivatkozással, hogy további korabeli (1973-as) írásmintákat szereztek be. Az elsőfokú bíróság okszerűtlenül utasította el a bizonyítási indítványuk teljesítését arra hivatkozással, hogy a szakértő aggálytalan véleményt adott és nem jelzett adathiányt. A szakértő ugyanis nem tudott volna adathiányt jelezni, ha az adatok az ő tudta nélkül merültek fel. A szakvélemény kizárólag a felperes által benyújtott írásanyagot vizsgálta, az általuk beszerzett, független forrásból származó korabeli iratok nem kerültek a szakértő elé. Ezáltal sérült a „fegyveregyenlőség” eljárási elve is.

[63] Az I-VI. rendű alperesek által bemutatott bizonyítékokat az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta. Ezek a bizonyítékok ugyanakkor az apai elismerő nyilatkozat valódiságát kétségessé teszik.

[64] A hagyatéki eljárás során a kérdésekre a közjegyző és az anyakönyvi hivatal tájékoztatást adott arról, hogy örökhagyónak rajtuk kívül más törvényes örököse nem ismert. A hatóságoknak ugyanakkor az apai elismerés tényleges megtörténte esetén tudniuk kellett volna a gyermek létezéséről.

[65] Sem gyermektartási, sem gyermekelhelyezési kérdés nem merült fel az 1988-ban folyt bontóperben.

[66] Az apai elismerő nyilatkozat és az anyakönyvi kivonat kiállítása nem azonos időpontban történt.

[67] A felperes jogi képviselője a felszólító levelekben kezdetben örökbefogadott gyermekről írt és csak ezt követően váltott az apai elismerésre.

[68] Az új írásminták és az ellenbizonyítékok a közokirati vélelem megdöntését célozták.

[69] A fogamzás időpontjában az örökhagyó és a felperes anyja még nem is ismerték egymást, házasságot 1969-ben kötöttek, az apai elismerő nyilatkozatot pedig az örökhagyó a gyermek 16 éves korában tette. Az állítólagos apai elismerő nyilatkozat csak az örökhagyó halála (2019.) után, tehát a megtelelet követő 46 évvel később került elő.

[70] A jogerős hagyatékátadó végzés szerint örökösök, a végzés harmadik személyekkel szemben hitelt érdemlően tanúsítja az öröklés rendjét; az egy magánokirat (ügyvédi levél) alapján nem vitatható. Nem voltak rosszhiszeműek.

[71] A 2023. január 23-i ügyvédi levelet követően joggal várhatták, hogy a bíróság dönt a felperes igényének jogalapjáról. Az ítélet jogerőre emelkedéséig jóhiszemű örökösök maradtak.

[72] Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy az I-VI. rendű alperesek milyen mértékben gazdagodtak az örökölt vagyon révén. A jóhiszemű alperesektől csak a meglévő gazdagodás megtérítése követelhető [Ptk. 6:582. § (2) bekezdés)].

[73] A késelem legkorábban akkor áll be, amikor egy bírósági ítélet jogerősen megállapítja, hogy az I-VI. rendű alperesek nem örökösök, hanem jogalap nélkül gazdagodók. A kamatfizetési kötelezettségnek is ehhez az időponthoz kell igazodnia.

[74] A perköltség és az illeték megfizetésére kötelező rendelkezés méltánytalan.

[75] Az I-VI. rendű alperesek nem az apaság véelmét akarták megdönteni, kizárólag azt állították, hogy a felperes által becsatolt jegyzőkönyv nem valódi okirat, nem felel meg a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat Csjt. szerinti formai és tartalmi követelményeknek.

[76] A VII. és VIII. rendű alperesek érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Ptk 5:174. §-át tévesen alkalmazta. A hagyatékátadó végzés 2020. március 13-án jogerőre emelkedett. Ez a végzés az I-VI. rendű alpereseket örökösként nevezi meg, akik a garázst eladták a VII. és VIII. rendű alpereseknek, utóbbiak tulajdonjogát 2022. július 12-én jegyezték be a megkötött adásvételi szerződés alapján. A 2023. január 23-i felszólító levél a jóhiszeműséget nem érinti, hiszen annak a bejegyzés időpontjában kell fennállnia.

[77] A felperes a közjegyző hagyatékátadó végzésével szemben jogorvoslással nem élt, az jogerős lett. A VII. és VIII. rendű alperesek tulajdonszerzésének ez a jogerős végzés az alapja.

[78] Azt, hogy a felperes örökös-e, illetve, hogy az apai elismerő nyilatkozat valódi-e, a hagyatéki eljárásban kellett volna vizsgálni.

[79] A VII. és VIII. rendű alperesek perköltség és illeték fizetésére nem kötelezhetőek, tekintettel arra, hogy az ingatlant jóhiszeműen és ellenérték fejében szerezték, így a tulajdonjoguk törlésének nincs helye.

[80] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az alperesek fellebbezésének alaptalanságát állította.

[81] Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet a 18.894.972 forint megfizetésére csak az I. rendű alperest kötelezte, míg a II-VI. rendű alperesek számára ezen felül további összegek megfizetését írta elő.

[82] Abból a tényből, hogy az alperesek a fellebbezésükben csak a fenti összeget vitatják, az következik, hogy a II-VI. rendű alperesekkel szemben megítélt összegekkel kapcsolatban fellebbezést nem terjesztettek elő.

[83] Az alpereseknek legalább 2 és fél évük állt rendelkezésre, hogy további írásmintákat szerezzenek be, figyelemmel a 2023. február 18-án kelt levelük – amelyben már azt állították, hogy rendelkeznek a szükséges mintákkal – és a szakvélemény elkészülte között eltelt időre. Az alperesek mégis először csak a számukra kedvezőtlen eredményt hozó szakvélemény elkészülte után jelentették be, hogy további írásmintákkal rendelkeznek.

[84] Az alperesek indítványa az eljárás elhúzását célozza; az eljárás már így is jelentősen elhúzódott, figyelemmel arra, hogy a felperes a keresetét 2023. május 17-én terjesztette elő.

[85] A szakvélemény hét korabeli írásminta alapján készült, a szakértőnek adathiány esetén tájékoztatnia kellett volna a kirendelő bíróságot, másrészt a kétséget kizáró válaszadásnak is akadályos lenne a nem elegendő, vagy nem megfelelő minőségű írásminta léte.

[86] Az I-VI. rendű alperesek további nyilatkozatai az apaság véelmével kapcsolatosak, a vélelem megdöntésére azonban az alperesek nem jogosultak, a jogosultak szűk körét a Ptk. 4:109. § (1) bekezdése taxatív meghatározza.

[87] A hatályon kívül helyező végzésben adott utasítás szerint az elsőfokú bíróságnak csak azt kellett vizsgálnia, hogy az apai elismerő nyilatkozaton lévő aláírás örökhatálytól származik-e. Az írásszakértői vélemény kétséget kizáróan megállapította, hogy az apai elismerő nyilatkozatot örökhatályos írta alá. Tehát az apaságot vélelmezni kell.

[88] Az I-VI. rendű alperesek azon állításából, hogy nem tudtak örökhatályos gyermekéről, logikailag sem következik, hogy az apai elismerő nyilatkozat valótlan. Az

alperesek előadása legfeljebb arra enged következtetést, hogy az I-VI. rendű alperesek évtizedeken keresztül olyannyira nem tartották a kapcsolatot az örökhagyóval, hogy még családi helyzetét sem ismerték, nevezetesen azt a tényt, hogy családjában él egy gyermek, aki a nevét viseli. Logikailag a másik lehetőség az, hogy az I-VI. rendű alperesek tudtak a felperesről, azonban az örökség megszerzése érdekében, a hagyatéki eljárás során létezését elhallgatták. Egyik lehetséges tényállás sem alapozza meg az alperesek védekezését.

[89] A bontóper idején a felperes már 30 éves volt.

[90] A Ptk. 7:72. § (1) bekezdése szerint akkor is a felperes lenne örökhagyó kizárólagosa örököse, ha örökbefogadott gyermek lenne.

[91] Érthetetlen, hogy az alperesek milyen logikai következtetés alapján jutottak arra a megállapításra, hogy azok, akik nem élnek házasságban, nem is ismerhetik egymást.

[92] Abból a tényből, hogy az alperesek a pert megelőzően nem látták a nyilatkozatot, nem következik, hogy az nem is létezett korábban. Az apaságot elismerő nyilatkozatot az anyakönyvi hivatal őrizte, a perben becsatolt másolatot is a hivatal állította ki a saját példányáról.

[93] Azt az alperesek sem vitatják, hogy örökhagyó és a felperes édesanyja évtizedekig együtt éltek (ahogy ez a házasságukat felbontó ítéletből is kitűnik). Ezért, ha igaz lenne, amit az alperesek állítanak, vagyis, hogy az apai elismerő nyilatkozatot nem örökhagyó írta alá, hanem csak odahamisították az aláírását, abból az következne, hogy örökhagyó úgy élt együtt hosszú évekig egy háztartásban a felperessel, hogy sosem tűnt fel neki, hogy a felperes az ő nevét viseli.

[94] A keresetében összesen 59.294.972 forint megfizetésére kérte egyetemlegesen kötelezni az I-VI. rendű alpereseket, mint közös gazdagodókat, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a Ptk. 6:579. § (1) bekezdése és 6:582. §-a alapján.

[95] Az I-VI. rendű alperesek azt állítják a fellebbezésükben, hogy még a követelés előtt ők a jogalap nélküli gazdagodásuktól elestek, méghozzá a teljes összeg erejéig. Ezt korábban nem állították a csaknem 3 éve tartó peres eljárásban, így ez új tény állításának minősül, amelynek figyelembe vehetőségével kapcsolatban viszont a Pp. 373. § (2) bekezdésében írt feltételei a másodfokú eljárásban nem állnak fenn.

[96] A VII. és VIII. rendű alperesek a fellebbezésükben összekeverik a lakásra és a garázsra kötött adásvételi szerződéseket. Az előbbi kötötték 2022. július 5-én, amikor még valóban jóhiszeműek voltak, és éppen ezért a lakás tulajdonjogát tőlük nem is követeli. Az utóbbi szerződést viszont csak 2023. május 15-én kötötték meg, vagyis hónapokkal a felperes 2023. január 30-án kézbesített levele után. Így a garázsra vonatkozó szerződés megkötésének időpontjában már nem voltak jóhiszeműek.

[97] A fellebbezések alaptalanok.

[98] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéseket a Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja alapján tárgyaláson bírálta el, a fellebbezési kérelmek és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között [a Pp. 370. § (1) bekezdése]. Az elsőfokú ítéletnek fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett a kereseteket egyebekben (a kamatfizetés kezdő időpontja vonatkozásában) elutasító rendelkezése [Pp. 358. § (5) bekezdés], ezért azt a másodfokú felülbírálat nem érintette.

[99] Az alperesek elsődleges (megváltoztatást célzó) és másodlagos (hatályon kívül helyezésre irányuló) másodlagos jogorvoslati kérelmei egyaránt a bizonyítás hiányosságára vonatkoztak, azok a bizonyítás okszerűségét, a tények minősítését és az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetéseket támadták [a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja].

[100] Az I-VI. rendű alperesek által előadott érvek az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével függtek össze. A pervezetés alperesek által állított hiányosságai

(szakvélemény kiegészítése, illetve bizonyítékok, indítványok mellőzése, figyelmen kívül hagyása) azonban a másodfokú eljárásban is orvosolhatóak lettek volna, ezért a Pp. 384. § (2) bekezdés *b)* pontjában foglalt okból nincs helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

[101] A Pp. 384. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére önmagában nem szolgálhat alapul az, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével nem ért egyet. Kizárólag ezen okból a felek sem kérhetik az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Tekintettel arra, hogy az alperesek által állított eljárási szabálysértések – megvalósulásuk esetén is – az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését érintik, hatályon kívül helyezésnek a Pp. 381. §-a alapján sem volt helye.

[102] Az érdemi felülbírálat eredménye az, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita eldöntéséhez szükséges mértékben feltárta és abból helytálló következtetésre jutott, az alkalmazandó jogszabályok körét helyesen állapította meg. Érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetértett.

[103] Az I-VI. rendű alperesek a fellebbezésükben azt állították, hogy a bizonyítás az elsőfokú eljárásban eredménytelen volt, a perben kirendelt szakértő véleményének kiegészítését, ennek keretében az utóbb beszerzett, korabeli (1973-as) eredeti írásminták szakértő általi vizsgálatát az elsőfokú bíróság indokolatlanul mellőzte. Erre figyelemmel a szakvélemény aggályos, csak a felperes által csatolt írásanyagot vizsgálta, az általuk beszerzett, független forrásból származó írásmintákat nem. Így nem bizonyította, hogy az apai elismerő nyilatkozatot azt örökhagyó írta alá.

[104] A Fővárosi Ítéltábla a korábbi eljárásban kihirdetett hatályon kívül helyező végzésében a felek nyilatkozatainak értelmezése alapján azt állapította meg, hogy az I-VI. rendű alperesek által előadottak (az örökhagyó nem tett elismerő nyilatkozatot, az anyakönyvvezető előtt tett nyilatkozaton nem az ő aláírása szerepel) nem az apaság vélelmének megdöntése alapjául szolgáló tartalmi, illetve formai okokként azonosíthatóak. Az I-VI. rendű alperesek nem az apai elismerő nyilatkozaton alapuló vélelmet támadták (Ptk. 4:107. § – 111. §), hanem azt állították, hogy az alapul szolgáló nyilatkozat megtételének hiányában ilyen vélelem a felperes tekintetében nem is jött létre.

[105] A Pp. 323. § (6) bekezdése a közokirattal szemben is lehetővé teszi az ellenbizonyítást, így annak az 1973. január 19-i, közokiratba foglalt teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat tekintetében is helye van.

[106] A hatályon kívül helyező végzésben foglaltak alapján tehát az elsőfokú bíróságnak azt kellett vizsgálnia, hogy az örökhagyó tett-e teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot a felperes vonatkozásában, a felperes által becsatolt elismerő nyilatkozaton az örökhagyó aláírása szerepel-e.

[107] A Fővárosi Ítéltábla abból indult ki, hogy e körben valamennyi jelentős tény vonatkozásában az I-VI. rendű alperesek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósnak fogadja el, a bizonyítás elmaradásának vagy sikertelenségének következményeit is ők viselik [Pp. 265. § (1) bekezdés].

[108] Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyező végzésben meghatározott bizonyítást lefolytatta, írásmintákat szerzett be, igazságügyi írásszakértőt rendelt ki és a szakvélemény megállapításai alapján a releváns tényállást megállapította; a keresetek és ellenkérelem korlátai között a jogi következtetéseket levonta.

[109] Az igazságügyi írásszakértő a szakvéleményét az elsőfokú bíróság felhívásának megfelelően terjesztette elő, abban a vizsgálat tárgyait (a végrendelet eredeti példányán szereplő végrendelkezői aláírás grafikai anyaga, összehasonlító anyagok), a vizsgálati

anyagok kezelését, a feltett kérdést, a vizsgálati eszközöket, a vizsgálati eredményeket, szakmai ténymegállapításokat és a szakértői véleményt rögzítette.

[110] A szakértői véleménnyel szembeni tartalmi követelményeket az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 47. § (4) bekezdése tartalmazza, e szerint a szakvélemény magában foglalja a kirendelő hatóság által feltett kérdések megválaszolását, továbbá a feltett kérdésekkel összefüggő más szükséges megállapítások közlését. Az igazságügyi szakértői működésről szóló 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet 10. § (1) bekezdése szerint a szakvéleménynek tartalmaznia kell: *a)* a vizsgálat tárgyára, a vizsgálati eljárásokra és eszközökre, a vizsgálat tárgyában bekövetkezett változásokra vonatkozó adatokat (lelet); *b)* a vizsgálat módszerének rövid ismertetését; *c)* a szakmai megállapítások összefoglalását (szakmai ténymegállapítás); *d)* a szakmai ténymegállapításokból levont következtetéseket, ennek keretében a feltett kérdésekre adott válaszokat (vélemény).

[111] A bírói gyakorlat szerint a szakértőnek a szakvéleményben azokat a részeredményeket is közölnie kell a bírósággal, amelyek alapján a következtetéseit kialakította. A szakértőtől meg kell követelni mindazoknak az összehasonlítási adatoknak és tényeknek az ismertetését is, amelyeknek jelentőségük volt a szakértői vélemény meghozatalánál és amelyek szükségesek a szakértői vélemény helyességének az ellenőrzéséhez (BH2005. 147.).

[112] A Szaktv. 39. § (1) bekezdése szerint a szakértő a hatóságtól, valamint az eljárásban részt vevő személyektől a szakvélemény elkészítéséhez szükséges, a kirendelésben közölt adatokon felül további adatok közlését, iratok, vizsgálati tárgyak rendelkezésre bocsátását kérheti.

[113] Ha a szakvélemény aggályos, a bíróságnak a törvényben meghatározott sorrendben kell eljárnia: először a szakértőt fel kell hívnia arra, hogy a szakvélemény írásbeli vagy szóbeli kiegészítésével szüntesse meg a szakvélemény fogyatékoságait, vagy adja meg azokat a további felvilágosításokat, amelyek elősegítik a szakvélemény tisztázását (Pp. 313-315. §).

[114] A bíróság aggálytalan szakvélemény esetén nem rendelheti el annak kiegészítését és nem rendelkezhet új szakértő kirendeléséről.

[115] Az elsőfokú bíróság a szakvéleményt, mint aggálytalant elfogadta ítélezése alapjául és részletes indokát adta annak, hogy a kiegészítést miért nem tartja szükségesnek. A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú ítéletben foglaltakkal abban, hogy a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény aggálytalannak tekinthető, ezért nem járt el jogszabálysértő módon az elsőfokú bíróság, amikor az írásszakértői vélemény kiegészítését mellőzte.

[116] A szakvélemény az aláírás örökhagyótól származására a rendelkezésre álló vizsgálati minta alapján is kategorikus igenlő választ adott, további írásminták beszerzését a szakértő sem tartotta szükségesnek. Az a körülmény, hogy a szakértő a feltett kérdéseket nem az alperesek által elvárt formában, vagy tartalommal, illetve nem az általuk vizsgálandónak tartott írásminták elemzésével válaszolta meg, a szakvéleményt nem teszi hiányossá, megalapozatlanná.

[117] A szakértő a Szaktv. 39. § (1) bekezdése szerinti jogosultságával nem élt, további vizsgálati tárgyak rendelkezésre bocsátását nem kérte. Ez nem azt jelenti, hogy az adathianyáról nem tudott, hanem azt, hogy a rendelkezésre álló írásmintákat elegendőnek tartotta a szakértői vizsgálat elvégzéséhez, véleménye kialakításához a rendelkezésre álló adatok elégségesek voltak.

[118] Az I-VI. rendű alperesek által megjelölt, álláspontjuk szerint érdemben nem vizsgált peradatok nem az elismerő nyilatkozat örökhagyótól származásával függenek össze, azok az apaság vélelmének megdöntése körében lettek volna vizsgálhatóak. A vélelem megdöntésére az I-VI. rendű alperesek nem jogosultak, a jogosultak körét a Ptk. 4:109. § (1) bekezdése meghatározza.

[119] Annak, hogy az elismerő nyilatkozatot az örökhagyó milyen okból tette, a fogamzás idejében a felperes anyja és az örökhagyó ismerték-e egymást, együtt éltek-e, az I-VI. rendű alperesek a gyermek létezéséről tudtak-e, az okirat örökhagyótól származása vonatkozásában jelentőséggel nem bírnak, csak az apaság vélelmét érinthetnék. A bontóper idején a felperes már 30 éves volt, így a gyermekelhelyezés, illetve gyermektartás kérdése a vonatkozásában fel sem merülhetett, személyének a házasság felbontása tekintetében jelentősége nem volt.

[120] Az elsőfokú ítélet a 18.894.972 forint, 1.807.310 forint perköltség, továbbá 456.000 forint illeték megfizetésére csak az I. rendű alperest kötelezte, míg a II-VI. rendű alperesek további összegek megfizetésére kötelesek. Utóbbi összegek vonatkozásában az I-VI. rendű alperesek fellebbezést nem terjesztettek elő, míg az I. rendű alperest terhelő perköltségfizetési kötelezettség vonatkozásában fellebbezésüket érdemben nem indokolták, csupán arra hivatkoztak, hogy az összeg méltánytalan. A fellebbezés e körben nem felel meg a Pp. 371. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltaknak, e körben tehát érdemi felülbírálat nem volt elvégezhető.

[121] A jóhiszeműség körében az elsőfokú bíróság által kifejtett érvekkel a másodfokú bíróság egyetért. A lakás vonatkozásában az elsőfokú bíróság a vételár megfizetésére kötelezte a VII. és VIII. rendű alpereseket a Ptk. 5:9. § (1) bekezdése, 5:12. § (4) bekezdése és 6:580. §-a alapján. E körben a VII. és VIII. rendű alperesek jóhiszeműségének vizsgálata (Ptk. 5:175. §) nem volt szükséges, hiszen a felperes a tulajdonjogának ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzését a lakás vonatkozásában nem kérte.

[122] A garázs vonatkozásában a Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a VII. és VIII. rendű alperes magatartása nem volt jóhiszemű, mivel a tulajdonjog bejegyzése iránti kérelmük ingatlanügyi hatósághoz történő benyújtásának az időpontjában tudomással bírtak arról, hogy a garázs vonatkozásában az ingatlan-nyilvántartásba tulajdonosként bejegyzett eladókkal szemben a felperes tulajdoni, öröklési igényrel lépett fel, amit a szükséges mértékben a VII. és VIII. rendű alperes számára is valószínűsített.

[123] A VII. és VIII. rendű alperesek a fellebbezésükben összekeverték a lakásra és a garázsra kötött adásvételi szerződéseket, azok megkötésének időpontját. A garázs vonatkozásában az adásvételi szerződés megkötésére 2023. május 15-én került sor, vagyis azt követően, hogy a felperes öröklési igényét közlő levelét 2023. január 30-án megkapták. A jóhiszeműség vizsgálatának kizárólag ebben a körben volt jelentősége.

[124] A kamatfizetés kezdő időpontja vonatkozásában az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel a Fővárosi Ítéltábla mindenben egyetért, az elsőfokú ítélet indokolására e tekintetben visszautal.

[125] Alaptalan a felperes fellebbezése is.

[126] Az alperesek egyetemleges kötelezésének mellőzésével az elsőfokú bíróság a kereseten nem terjeszkedett túl, annak feltételei fennállását a felperes kereseteinek alapján vizsgálnia kellett [Pp. 342. § (1) bekezdés].

[127] Egyetért a másodfokú bíróság azzal, hogy az adott esetben az egyetemleges kötelezés feltételei nem állnak fenn; nem a Ptk. 6:582. § szerinti közös gazdagodásról van szó. Az ingatlan értékesítéséből befolyt összeg és a számlákon lévő összegek az I-VI. rendű

alpereseket az általuk megkötött megállapodás, „osztályos egyezség” szerint illették, azokból ilyen arányban részesültek, jogalap nélkül is ezen összegekkel gazdagodtak tehát. A felperes részére a jogalap nélküli gazdagodás megtérítésére – a Ptk. 6:580. § alapján – ezen arányoknak megfelelően, a nekik járó, illetve jutó összegek tekintetében kötelesek.

[128] A fellebbezések eredménytelenek, az alperesek az egyetemleges kötelezettség megállapítását célzó fellebbezés sikertelensége ellenére is teljes pervesztesek. A felperes a VII. és VIII. rendű alperesektől perköltséget nem igényelt. Az I-VI. rendű alpereseket a másodfokú bíróság a Pp. 364. §-a szerint irányadó Pp. 81. § (1) és (5) bekezdése, valamint 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes részére – személyenként – ügyvédi munkadíjban jelentkező másodfokú perköltség megfizetésére.

[129] Az ügyvédi munkadíj összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatolt megbízási szerződés 3. pontja szerint, a pertárgyérték 2,5%-a + áfa összegnek megfelelő mértékben határozta meg.

[130] A fellebbezéssel érintett pertárgyérték 59.294.972 forint, az ügyvédi díj 1.482.374 forint + áfa, azaz 1.882.615 forint, amelynek viselésére az ítéltábla az I-VI. rendű alpereseket egyenlő arányban kötelezte.

[131] Az alperesek a fellebbezési illetéket megfizették.

[132] A felperes a fellebbezése eredménytelensége folytán a részére engedélyezett költségfeljegyzési jogra figyelemmel meg nem fizetett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 48.000 forint fellebbezési illeték megfizetésére köteles a Pp. 101. § (1) bekezdése, a 102. § (1) bekezdése, valamint a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján.

[133] A felperesnek az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára kell teljesítenie.

[134] Az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ával megállapított Itv. 78. §-ának (4) bekezdése alapján a fizetendő illeték a bírósági határozat jogerőre emelkedésétől – a jelen esetben az ítéltáblai határozat meghozatalának napjától – számított 60. napon esedékes.

[135] A másodfokú bíróság tájékoztatja a felperest, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni. Amennyiben a fél az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesz eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2026. április 16.

Dr. Kovács Helga s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Stecbauer Anita s.k.
bíró